

บทที่ 2

วิธีดำเนินงานและการรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลรามธิบดี ไม่รวมผู้ป่วยเด็กที่อายุต่ำกว่า 15 ปี และผู้ป่วยที่อ่านหนังสือไม่ออก เขียนไม่ได้ หรือผู้ป่วยที่มีอาการหนักที่ไม่สามารถประเมินทัศนคติได้ และผู้ป่วยจะคงพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลอย่างน้อย 1 สัปดาห์ การสุ่มตัวอย่าง สุ่มแบบจงใจ (Purposive Random Sampling) ในการศึกษาครั้งนี้ ใ้กลุ่มตัวอย่าง 96 คน เป็นผู้ป่วยชาย 48 คน ซึ่งมีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานคร 24 คน ต่างจังหวัด 24 คน เป็นผู้ป่วยหญิง 48 คน ซึ่งมีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานคร 24 คน ต่างจังหวัด 24 คน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วย แยกตามเพศ และภูมิลำเนา

เพศ	ภูมิลำเนา		รวม
	กรุงเทพมหานคร	ต่างจังหวัด	
ชาย	24	24	48
หญิง	24	24	48
รวม	48	48	96

✓ เครื่องมือที่ใช้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้มาตราประเมินค่า (Rating Scale) ที่นักคิดที่สร้างขึ้นเองตามแบบวัดทัศนคติของลิเคอร์ต²⁸ (Likert)

วิธีการในการสร้างมาตราประเมินค่า

1. สร้างมาตราประเมินค่าเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ป่วยต่อพยาบาล โดยรวบรวมข้อความต่าง ๆ ที่แสดงทัศนคติต่อพยาบาล ซึ่งมีเนื้อหาตามที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา ทั้งที่แสดงความเห็นชอบ (Favorable) หรือข้อความที่มีลักษณะทางบวก และแสดงความไม่ชอบ (Unfavorable) หรือข้อความที่แสดงลักษณะทางลบแต่ละข้อความให้เลือกตอบได้ 5 คำตอบคือ เห็นควยอย่างยิ่ง เห็นควย เฉย ๆ ไม่เห็นควย ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง

2. นำมาตราประเมินค่าที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับผู้ป่วยที่รับการรักษาอยู่ในโรงพยาบาลรามาธิบดีจำนวน 30 คน

3. นำผลที่ได้จากการทดลองใช้มาแก้ไขปรับปรุงข้อความในคานกวนนี้ให้ดียิ่งขึ้น และเลือกข้อความที่ผู้ตอบเข้าใจ โดยเลือกข้อที่มีความแปรปรวนสูงไว้

4. ทดหาความเชื่อถือได้ของมาตราประเมินค่า โดยหาความคงที่ภายใน (Internal consistency) ตามวิธีของครอนบาค²⁹ (Cronbach) มีความเชื่อถือได้เท่ากับ .95

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่ว ๆ ไป ตอนที่ 2 เป็นมาตราประเมินค่าทัศนคติของผู้ป่วยต่อพยาบาลมีทั้งหมด 40 ข้อจัดแสดงในภาคผนวก

²⁸ Anne Anastasi, Psychological Testing (New York : The Macmillan Company, 1961), pp. 547-52.

²⁹ J.P. Guilford, Psychometric Method (New York : McGraw-Hill, Inc., 1954), p. 385.

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ก่อนเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้เขียนจดหมายแจ้งความประสงค์ที่จะขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูลในตึกผู้ป่วย โรงพยาบาลรามามิวบิตี ต่อหัวหน้าภาควิชาโรงเรียนพยาบาลรามามิวบิตี เพื่อขอความร่วมมือและความสะดวกในการเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการก่อน-หลัง (Before-After Design) ครั้งแรกใหญ่ผู้ป่วยประเมินทัศนคติในวันแรกที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล และประเมินซ้ำอีกครั้งหนึ่งในวันที่ผู้ป่วยออกจากโรงพยาบาล ซึ่งผู้วิจัยจะต้องเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล เพื่อไม่ให้ผู้ป่วยกลัวว่าจะมีผลเสียต่อตนเอง

การตรวจให้คะแนน

ผู้วิจัยตั้งเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1. ถ้าเป็นข้อความที่มีลักษณะทางบวก (Positive Statement) คือข้อความที่แสดงความเห็นชอบให้คะแนนดังนี้

เห็นควยอย่างยิ่ง	=	5
เห็นควย	=	4
เฉย ๆ	=	3
ไม่เห็นควย	=	2
ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	=	1

2. ถ้าเป็นข้อความที่มีลักษณะทางลบ (Negative Statement) คือข้อความที่แสดงความเห็นไม่ชอบ ให้คะแนนดังนี้

เห็นควยอย่างยิ่ง	=	1
เห็นควย	=	2
เฉย ๆ	=	3
ไม่เห็นควย	=	4
ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	=	5

แล้วรวบรวมคะแนนจากการประเมินทัศนคติของผู้ป่วยแต่ละคนออกมาเป็นผล
ของทัศนคติของผู้ป่วยต่อพยาบาล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. คำนวณค่าน้ำหนักเฉลี่ยของการประเมินทัศนคติของผู้ป่วยต่อพยาบาล
จากมาตรประเมินค่าทัศนคติ ก่อนและหลังเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล เป็นรายข้อ
2. คำนวณหาค่ามัธยิม เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ
 - 2.1 คะแนนทัศนคติของผู้ป่วยต่อพยาบาลที่ได้จากการประเมินทัศนคติ
ของผู้ป่วยก่อนและหลังเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล แยกตามเพศ และภูมิลำเนา
 - 2.2 คะแนนทัศนคติของผู้ป่วยต่อพยาบาลที่ได้จากการประเมินทัศนคติ
ของผู้ป่วยก่อนและหลังเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล แยกตามเพศ
 - 2.3 คะแนนทัศนคติของผู้ป่วยต่อพยาบาลที่ได้จากการประเมินทัศนคติ
ของผู้ป่วยก่อนและหลังเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล แยกตามภูมิลำเนา
3. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 ตัวแปร (Three-Way Analysis
of Variance) โดยใช้ Three-Factor Experiment with Repeated Measures
(Case II)³⁰ เพื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนทัศนคติของผู้ป่วยต่อพยาบาล โดยมีเพศ
ภูมิลำเนา และสภาพการประเมินทัศนคติเป็นตัวแปรอิสระ คะแนนทัศนคติที่ได้จากการประเมิน
เมื่อก่อนและหลังเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเป็นตัวแปรตาม

³⁰ B.J. Winer, Statistic Principles in Experimental Design
(New York : McGraw-Hill Book Company Inc., 1971), pp. 559-66.

4. วิเคราะห์ความแปรปรวนย่อย³⁴ (Test on Simple Effects) ของคะแนนทัศนคติของผู้ป่วยต่อพยาบาล ในกรณีที่มีปฏิกริยารวม (Interaction) ระหว่างเพศกับสภาพการประเมินทัศนคติ และปฏิกริยารวมระหว่างภูมิลำเนาของผู้ป่วย กับสภาพการประเมินทัศนคติมีผลรวมกันอย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติ

³⁴ Ibid., pp. 440-1, 563.